

Eneboeren

Gamle Anton som vi kendte ham

Af; Anna Schjultz, Vejrup

Peter Anton Markus Pedersen, i daglig tale kaldet, Anton Simonsen. Han er født 29 marts 1884 på Ø. Vejrupvej 2, hans forældre er Dorthea og Peder Simonsen Pedersen. Anton havde haft børnelammelse som barn og det var gået ud over hans gang, så han gik og haltede lidt. I sine unge år var han kontorist på dommerkontoret i Ribe, men det var ikke det rette for ham.

han har tjent på flere gårde i Vejrup, bl.a. hos Tobias Tobiasen og Las Lassen. Ligeledes i Vedersø og Hjemsted ved Skærbæk. Det sidste sted havde han hørt konen var en heks, men han var nu glad for at være der.

I 1934 dør faderen og gården overtages af en yngre bror, Peder Theodor Pedersen i Ø. Vejrup. Antons højeste ønske er at overtage udmarken der ligger i Bjerndrup, Gørding sogn. Familien er ikke begejstret for det, men det ender med Anton får sin vilje og der bliver bygget et hus, stue og lidt stald. I stalden er plads til et par små heste, et par køer og nogle grise. Komfort som el bliver ikke indlagt.

Antons ejendom som han flyttede til i 1935, som han ikke magtede at holde vedlige.

Der blev kun opdyrket 2 tdr. land og her avlede han kartofler. Ned til Vibæk bæk var der en eng hvor der kunne bjerges hø, resten var hede.

I de første år fik han en del hjælp hjemme fra broderen, for han fik ikke selv gjort ret meget ved det. Han havde en egen speciel måde at plante træer på, han lavede først en dyb rille og så plantede han de små graner, der så var beskyttet mod blæsten.

Under krigen holdt tyskerne øvelse på hans jord og han måtte ikke gå syd for sit hus, men der stod koen og den kunne de jo ramme når de skød, mente Anton, så han gik nu ned for at hente koen.

Det kunne godt gå hårdt til ved sådanne skydeøvelser, mælkekusken måtte sommetider krybe i ly bag spandene når han kørte forbi øvelsesområdet.

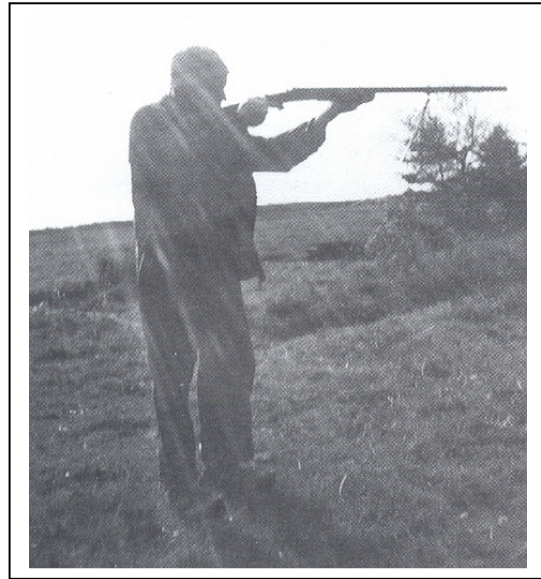
Anton havde en Cyprianus, den måtte man ikke låne, men gerne læse i den ovre hos ham. Den var noget i retning af en bibel, mente han, men var nok snarere den sorte bog, men Anton drev ikke trolddom. Den ældst kendte Cyprianus er fra 1771.

Lidt jæger var der også i ham, han ejede et gevær, en gammel forlader og der stod en sky om ham når han trykkede af, han brugte nemlig sortkrudt.

Fødselsdagsgilder

I Vibæk havde vi i 1950erne en skik med kaffegilde når der var fødselsdag.

Man huskede det gerne fra gang til gang. Anton var som regel den første der kom, han tog luppen frem, læste lidt i avisen og vi fik en god hold snak med ham inde andre kom, for han var ikke den der sagde så meget ved sammenkomsterne. Når det var Antons fødselsdag, så bagte nabokonerne en medbragt kage til ham. En gang vi var derovre, vi havde fået en kop kaffe og tændt smøgerne, kom Pastor Pedersen fra Gørding på besøg i det røgfylde køkken, for at ønske tillykke. Anton fandt en kop, kom lidt vand i og

kørte rundt med en finger, så var den vasket af og præsten fik en kop kaffe. Man var nødt til at levne den sidste sjat, for Anton brugte ikke kaffepose.

Anton havde en cykle, så den brugte han når han skulle rundt og gøre ærinder. Men i de senere år trak han den med rundt, den var god at transportere varer med hjem på.

Han var ofte i Øster Vejrup, hvor søsteren Maren Tiedemann boede, hun vaskede for ham og ordnede hans tøj. Også broderen Peter blev besøgt.

På et tidspunkt væltede han på cyklen og brækkede en arm, han var gået ind i en lade og havde lagt sig der. Han blev først fundet dagen efter og kom på sygehuset, han var ikke den der søgte hjælp hos andre.

Mange er de børn der besøgt Anton gennem tiden, de kunne godt lide ham og blev altid godt modtaget. Nabosønnen, Bernhardt Nissen fortæller. :

Det jeg husker bedst om Anton er hans postkasse, det var et drænrør som lå ved vores indkørsel. Han tømte som regel sin postkasse når kom fra mejeriet med sin mælkejunge, som han havde på ryggen. Det gik fint om sommeren med at tømme postkassen, da passede det med tiden hvor han kom hjem, men om vinteren passede det ikke altid med at posten kom, da kom han ofte et par timer før posten. Så gik han ind og spurgte om posten havde været der og fik sig en kop kaffe inde i varmen, som han gerne ville.

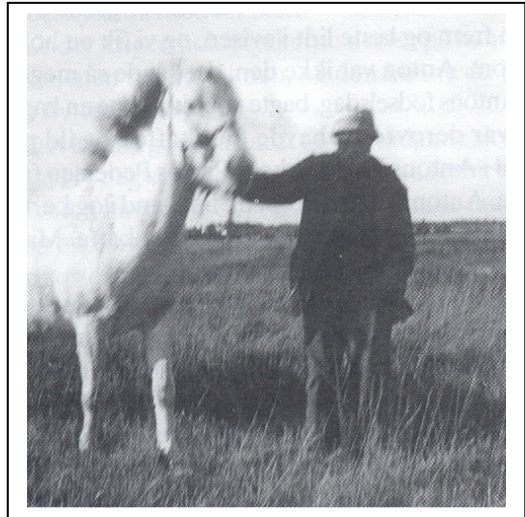
At besøge Anton var noget af det mest spændende jeg kunne finde på som dreng, det var et meget specielt sted at komme. Det første rum man kom ind i var hestestalden, den fungerede også som gang og lade. Her stod hesten i en gang møg og strøelse, så højt lå det at hesten selv kunne nå op på loftet efter høet. Derfra gik man direkte ind i køkkenet hvor der var cementgulv. Om lørdagen var der altid strøet nyt sand på gulvet i stuen, der også fungerede som soveværelse, men her måtte vi børn ikke komme, selv om nok kunne have været ret så spændende, for der lå stabler af bøger og papir over det hele.

For de voksne var det nok været noget af en prøvelse at komme på besøg, men Anton var gæstfri, ville gerne og bød altid på kaffe. Vandbeholderen på det gamle komfur var altid fyldt med vand, det blev brugt til både at lave kaffe af og til at skylle kopper i.

Markarbejdet blev ikke til så meget for Anton, de 16 tdr. land interesserede ham ikke ret meget og kom han endelig i gang, så gad hesten ikke og der var ikke andet for end at de gik hjem igen. Han havde en gang en gris og så længe den var lille sad den altid i en kurv på cyklen, senere da den blev større, fulgte den ham overalt.

Anton bliver syg

Naboerne skiftedes til at gå over og se til ham. Cecilie Nissen gik over med varm mad hver dag og Amandus Jensen røgtede dyrene. Man snakkede med ham om han ikke ville op til sin søster Maren så længe han var syg, hun boede nu på Tjørnealle, men det ville han ikke han ville blive i sit hjem hvor han boede. Til sidst blev det dog for meget og han blev transporteret med en ambulance op til hende. Han levede kun en uge mere, så var det slut for Anton, han døde den 18 marts 1961.

Anton med sin hvide hest.

Efter hans død blev jorden delt og solgt til to naboer. I dag går den nye motorvej lige hen over den for Anton så stille plet.

Ved Anton Pedersens begravelse

Læst af Mathias Poulsen.

Han gik tit en tur ud vester på
medens duggen faldt i korn og strå
han fulgte en sti med mange slyng
omgivet af græs og dels af lyng
han gik langs bækkens pludrede strøm
de to blev for stedse venner
han klappede sin kipkalv og trak med sin ko
i engens sivgroede fenner
han stod på grænsen af hede og eng
her var jo hans kongerige
lod øjet vandre langs synskredsen rundt
så solen i vest nedglide
her standsed Anton mest sin gang
mens fjerne aftenklokker klang
vendte om og med sindige skridt
tog kurs mod sin lille hytte
standsede op, og tilbagelagde af vejen det sidste stykke
og var det en sommeraftenstund
med stilhed og svage vinde
da så man Anton med bøjet krop
i hvide tåger forsvinde
og skred over tærskelen ind fra turen i mark og lund
der ventede en der holdt af ham
og det var hans trofaste hund
i dag vil vi sammen herinde
ærbødig ære hans minde.